

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 902/2020
20.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела повреда права по основу рада и права из социјалног осигурања из члана 163. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. бр. 573/20 од 02.09.2020. године поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Врању 2Кж1. бр. 87/20 од 12.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 20.10.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. бр. 573/20 од 02.09.2020. године, као **ОСНОВАН** и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Врању 2Кж1. бр. 87/20 од 12.05.2020. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К. бр. 71/19 од 23.01.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим да је извршио продужено кривично дело повреда права по основу рада и права из социјалног осигурања из члана 163. у вези члана 61. Кривичног законика, и осуђен је на казну затвора у трајању од 6 месеци која ће се извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, а уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржава у установи за извршење кривичних санкција. Истом пресудом окривљени АА обавезан је да плати: суду на име паушала износ од 6.000,00 динара, Основном јавном тужилаштву у Врању на име трошкова кривичног поступка износ од 18.162,000 динара и да оштећенима на име заступања од стране пуномоћника плати износе прецизно опредељене у изреци првостепене пресуде, док су оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Врању 2Кж1. бр. 87/20 од 12.05.2020. године, усвојена је жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Младена Васића, преиначена је пресуда Основног суда у Врању К. бр. 71/19 од 23.01.2020. године и окривљени АА је ослобођен од оптужбе да је извршио продужено кривично дело повреда права по основу рада и права из социјалног осигурања из члана 163. у вези члана 61. Кривичног законика. Одређено је да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда, о чијој висини ће суд одлучити доношењем накнадног решења, док су оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парнични поступак.

Против правноснажне пресуде другостепеног суда, захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац под бројем Ктз. бр. 573/20 од 02.09.2020. године, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) и из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости и утврди да је пресудом Вишег суда у Врању 2Кж1. бр. 87/20 од 12.05.2020. године учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у корист окривљеног АА.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Младен Васић поднео је одговор на поднети захтев за заштиту законитости и предложио да Врховни касациони суд предлог Републичког јавног тужиоца одбије као неоснован.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, адвокату Младену Васићу, сходно члану 488. став 1. ЗКП, па је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој је размотрио списе предмета са правноснажном пресудом против које је захтев поднет, па је по оцени навода и предлога у захтеву Републичког јавног тужиоца нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се у поднетом захтеву Републичког јавног тужиоца указује на погрешан став другостепеног суда да у конкретном случају описано дело није кривично дело због чега је донета ослобађајућа пресуда и на тај начин је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у корист окривљеног АА.

Наиме, другостепени суд је побијаном одлуком заступао став да радње незакључивање уговора о раду и неисплата личног дохотка према казним одредбама члана 276. Закона о раду представљају прекршај, а не битно обележје кривичног дела из члана 163. Кривичног законика, а да неподношење обрасца М4 надлежном фонду за пензијско и инвалидско осигурање не представља обележје предметног кривичног дела. Другостепени суд је даље нашао да избегавање уплаћивања пореза по одбитку и

доприноса за обавезно социјално осигурање представља битно обележје кривичног дела неуплаћивање пореза по одбитку из члана 226. Кривичног законика, а не кривичног дела из члана 163. Кривичног законика (КЗ) које је окривљеном стављено на терет, међутим како би преквалификацијом кривичног дела повредио забрану преиначења на горе то је преиначио првостепену одлуку и окривљеног ослободио од оптужбе, јер се у радњама окривљеног не стичу елементи кривичног дела повреда права из радног односа и права из социјалног осигурања из члана 163. КЗ.

Кривично дело из члана 163. Кривичног законика чини онај ко се свесно не придржава закона или других прописа, колективних уговора и других општих аката о правима по основу рада и о посебној заштити на раду омладине, жена и инвалида или о правима из социјалног осигурања и тиме другом ускрати или ограничи право које му припада.

Радња овог кривичног дела у конкретном случају састоји се у непридржавању закона и то одредбе члана 31. Закона о раду, тако што окривљени са оштећенима није закључио уговоре о раду на одређено време и није им исплаћивао зараду, чиме им је ускратио права по основу рада која им припадају по закону и није вршио уплату пореза и доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, нити је код надлежног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање подносио пријаве за обавезно осигурање и М4 обрасце, на који начин је ускратио оштећенима права из социјалног осигурања, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење.

Са теоријског аспекта овим кривичним делом штите се три групе права: права по основу рада, права која се односе на посебну заштиту на раду омладине, жена и инвалида и права из социјалног осигурања. Као извршилац овог кривичног дела може се појавити само лице које има одређена овлашћења да одлучује о правима запослених по основу рада, односно о правима из социјалног осигурања и мора знати да запосленом на основу закона или другог општег акта припада одређено право, али му и поред тога ускраћује или ограничава неко право, односно субјективна страна овог кривичног дела захтева постојање умишљаја.

Дакле, у конкретном случају, имајући у виду да је окривљени власник и директор ПД „ББ“ ДОО ..., па је самим тим имао овлашћења да одлучује о правима запослених, односно о правима по основу рада и из социјалног осигурања и да је несумњиво поступао са умишљајем, то је пропуштањем да са оштећенима закључи уговоре о раду на одређено време, неисплаћивањем зараде, неплаћањем пореза и доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање, неподношењем пријаве за обавезно осигурање код надлежног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање и М4 образаца ускратио напред наведена права оштећенима извршио кривично дело повреда права из радног односа и права из социјалног осигурања из члана 163. КЗ, а радницима и не прекршај како је то погрешно закључио другостепени суд.

Сходно напред наведеном и околности да је захтев поднет на штету окривљеног, Врховни касациони суд је усвојио као основан поднети захтев за заштиту законитости

Републичког јавног тужиоца и на основу члана 492. став 1. тачка 3) и члана 493. ЗКП, утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Врању 2Кж1. бр. 87/20 од 12.05.2020. године учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, у корист окривљеног АА, при томе не дирајући у правноснажност наведене пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.